

Sosyal Ağların Eğitimde Dönüştürücü Rolü eTwinning Faaliyeti Örneği

Mehmet Fatih Döğeri¹

Özet: Bu çalışmanın amacı sosyal ağlar özelinde eTwinning faaliyetinin öğretmen ve öğrencilere pedagojik etkisini irdeleyerek eğitimde dönüştürücü rolünü ortaya çıkarmaktır. Bu sayede, bu çalışmayla, eTwinning faaliyetinin eğitim öğretim faaliyeti ile ilişkisi alan yazın ışığında incelenerek Avrupa’da ve Türkiye’de eğitim bağlamındaki eTwinning konulu çalışmalarda vurgulanan noktalar açıklanmak istenmektedir. Çalışmada derleme yöntemi kullanılmış olup alan yazın incelemesinde 2010-2022 yılları arasındaki yayımlara yer verilmiştir. Çalışma eTwinning faaliyetinin amacı, önemi, öğretmen ve öğrenciye etkisi ve eğitimdeki dönüştürücü rolü gibi konulara odaklanmıştır. Bu bağlamda teknolojiyi eğitimde kullanırken sosyal ağların rolü ve hedef kitle üzerindeki etkisi vurgulanmaya çalışılmıştır. Türk eğitim sisteminde birçok öğretmen tarafından bilinen bu öğretmen ağlarının, akademik boyutta tartışılması ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerine konumlandırılması önem arz etmektedir. İncelenen çalışmalara dayalı olarak, eTwinning faaliyetlerinde yer alan öğretmen, öğrenci ve okulların bir değişim sürecine girdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçtan hareketle, öğretmen ve öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanma yetkinliklerinin ve yabancı dil becerilerinin geliştiği, akranlarıyla iş birliği içinde sosyal becerilerinin ve motivasyonlarının arttığı, mesleki gelişim fırsatlarından yararlanarak farklı yöntem ve teknikleri öğrendikleri ve kullandıkları, tüm bu sürecin sonunda da öğrencilerin derslerinde ve sosyal hayatlarında daha başarılı oldukları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Eğitim Teknolojileri, eTwinning, Sosyal ağ, Teknoloji

Type / Tür:

Research /Araştırma

Received / Geliş Tarihi:

1 Eylül 2022

Accepted / Kabul Tarihi:

5 Kasım 2022

Page numbers / Sayfa no:

83-103

Suggested APA Citation / Önerilen APA Atıf Biçimi:

Döğeri, M. F. (2022). Sosyal ağların eğitimde dönüştürücü rolü eTwinning faaliyeti örneği. *KSÜ Eğitim Dergisi*, 4(2), 83-103.

¹ *Doktorant, Şube Müdürü, MEB / Ankara*

The Transformation Role of Social Networks in Education eTwinning Action Example

Abstract

The aim of this study is to reveal the transformative role of eTwinning in education by examining the pedagogical effects of eTwinning activity on teachers and students in social networking websites. In this way, with this study, it is expected to clarify the educational impact of the eTwinning action both in Europe and in Turkey in the light of the literature. The compilation method was used in the study, and the publications between the years 2010-2022 were included in the literature review. The study focuses on issues such as the purpose and the importance of eTwinning activity, its impact on teachers and students and its transformative role in education. In this context, the role of social networks and its impact on the target audience while using technology in education were tried to be emphasized. It is important that these teacher networks, which are already known by many teachers in the Turkish education system, need to be discussed in the academic field and should be positioned in the professional development of teachers. Based on the studies examined, the following issues can be stated: It has been observed that teachers, students and schools involved in eTwinning activities are in the process of change. Accordingly, it has been seen that the competencies of using ICT and foreign language skills of teachers and students have improved. Working in cooperation with peers have improved the social skills and motivations of teachers and students. Students and teachers have learned and used different methods and techniques by benefiting from professional development opportunities provided. At the end of this whole process, it is seen that students who are engaged in eTwinning have been more successful in their lessons and in their social life.

Keywords: Education, Educational Technologies, eTwinning, Social network, Technology

Giriş

Teknolojinin her geçen gün ilerlemesi hayatımızın hemen her alanında değişimler ve dönüşümler yaşanmasına neden olmuştur. Bu durum eğitim için de geçerli olan bir süreç ve değişimdir (Greenhow ve Askari, 2015). Bu tür değişimlerin okula ve öğretmenlere etkisinden bahsetmeden eğitimin geleceğinden bahsetmek mümkün değildir (Cachia ve Punie, 2012).

Son yıllarda öğretmenlerin sınıflarında yaşamış olduğu en büyük iki sorun vardır. Bu sorunların birincisi eğitim politikalarının ve günlük hayat formlarında sürekli değişmesi, ikinci sorun ise, günümüzde öğretmenlerin kendi eğitim süreçlerine teknolojiyi entegre etmeye çalışmalarına rağmen güncel trendleri ve değişiklikleri takip edememeleridir (Hertz ve Engelhardt, 2021). Bu sorunları ortadan kaldırmak için sosyal okul ağları önemli bir işlev görmektedir (E. Demir, 2021; M. Demir, 2021). Bu platformlar sayesinde, öğretmenler kendi kişisel ve meslekî gelişimlerini gerçekleştirmekte, kendilerini güncelleyebilmekte ve öğrenciler bu ağlarda esnek öğrenme becerileri kazanabilecekleri proje tabanlı öğrenme yöntemlerini kullanabilmektedir (Gillera, 2019). Bu iki durum, öğrencilerin ve öğretmenlerin keşfederek öğrenebilecekleri dijital sosyal alanların oluşmasını gerekli kılmıştır. Öyle ki, bilgi ve iletişim teknolojilerinin ve internetin gelişmesi, büyük ölçüde eğitimde öğretmenlerin rollerini farklılaştırmıştır (Bacigalupo ve Cachia, 2011).

Öğretmenlerin farklı platformlar sayesinde sürekli kendilerini yenilemeleri, çağa ayak uydurmaları ve bilgilerini güncel tutmaları ancak yenilikçi uygulamaları takip etmeleriyle sağlanabilir durumdadır (Erdem vd., 2021). Öğretmenler, sosyal ağlar sayesinde artık hem

ulusal hem de uluslararası düzeyde tecrübelerini paylaşma ve diğer okullarla iş birliği yapabilme fırsatı yakalayabilmektedirler. Öğretmenlerin sınıflarına bu değişimi ve dönüşümü yansıtmaları için bu süreçte desteklenmeleri ve eğitim içeriklerinin buna uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir (Hertz ve Engelhardt, 2021). Türkiye’deki öğretmenlerin merkezi ya da taşra bünyesinde düzenlenen yüz yüze etkinliklere ve eğitimlere çeşitli nedenlerle katılamamaları meslekî gelişimleri için eTwinning gibi sosyal ağların ve e-öğrenme platformlarının gerekliliğini ortaya koymaktadır (Avcı, 2021).

Dijital beceriler bugün okul eğitimi içinde geliştirilmesi hedeflenen ana beceriler içerisinde sayılmaktadır (Bozdağ, 2017). Bu platformlar sayesinde öğretmenler, sürekli kendilerini yenileyebilmekte, bilgilerini güncelleyebilmekte ve dijital beceriler kazanmaktadır (Gillera, 2019). Bu nedenle eğitim teknolojilerinin eğitimin tüm kademelerinde uygulandığı eTwinning faaliyetinin (MEB, 2022) incelenmesi önem arz etmektedir.

Bu araştırma eğitim alanındaki öğretmenlere, idarecilere ve karar vericilere, internet aracılığıyla okul iş birliğinin fırsatları ve pratik sorunları hakkında genel bir bakış sunmayı amaçlamasının yanı sıra, dijital ortamlardaki öğretmen topluluklarının bilişim teknolojileri ile ilgili temel eğitim ihtiyaçlarını anlamaya ve öğretmenlerin eğilimlerini belirlemeye yardımcı olması beklenmektedir.

Bu derleme çalışmada sosyal ağlar ve eTwinning faaliyeti hakkında genel bilgi verildikten sonra, eTwinning faaliyetinin işlevleri, önemi, faydaları, paydaşları ve eTwinning faaliyetinin meslekî gelişime katkısına değinilmiş, arkasından da alan yazında yer alan çalışmalar irdelenmiştir.

Sosyal Ağ

Son yıllarda bilişim teknolojilerinin eğitimdeki yeri ve önemi tüm eğitim kademelerinde anlaşılmaya başlanmıştır (Papadakis, 2016). Teknolojinin gelişmesi bireyin bilgidan daha fazla yararlanma isteğini artırmış, bu da bilgiye ulaşmak için eğitim öğretim sürecinde gerekli teknolojilerin gelişmesine neden olmuştur (Çavuş vd., 2021). Eğitimdeki bu büyük değişimin sebebi öğretmenlerin ve öğrencilerin yeni teknolojilere adapte olmaları ve sosyal ağların eğitimde değişimin habercisi konumuna gelmeleri gösterilebilir (Gezgin ve Çabuk, 2021).

Sosyal ağlar, öğrencilerin ve öğretmenlerin bilgidan yeterliliğe geçişteki önemli araçlardır (Greenhow ve Askari, 2015). Bu araçlar sayesinde kişiler, problem çözme, iş birliği, girişimcilik ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmektedir (Cachia ve Punie, 2012). Bu ağlar aynı zamanda öğrencilere okullarda dijital araçların kullanılmasıyla, yaparak yaşayarak öğrenme olanağı da vermektedirler (Gezgin ve Çabuk, 2021). Öğrencilere sağlanan bu etkileşimli sorgulama tabanlı, işbirlikçi öğrenme ortamları, teknolojinin sınıflarda kullanılmasını teşvik etmesi ve öğrencilerin öğrenmelerinden sorumluluk duymaları açısından önemlidir (Gillera ve Kearney, 2014). Bu tür ağlar içerisinde yer alan ve bu ağlarda

araştırma yapabilen öğrencilerin ekonomik, sosyal ve kültürel yönden daha başarılı olduğu yadsınmaz bir gerçektir (Papadakis, 2016). Bu bağlamda eTwinning Faaliyetini, eğitimde sosyal ağ kavramının somutlaştırıldığı, dünyada eşi benzeri olmayan ve sadece öğretmen ve öğrencilerin yer aldığı bir faaliyet (Carpenter ve Tanner, 2013) olarak tanımlamak doğru olacaktır.

eTwinning Faaliyeti

Avrupa'nın en büyük okul ağı olan eTwinning faaliyeti (Kearney, 2016), dijital bir öğrenme projesi olarak Avrupa Komisyonunun isteği ve yönlendirmesiyle 2005 yılında başlamıştır (Kearney ve Gras-Velázquez, 2015). 2005 yılında, öğretmenlerin motivasyonlarını artıracakları, kariyer gelişimlerine katkı sağlayabilecekleri, telif haklarına riayet ederek içerik geliştirebilecekleri, kendi meslekî gelişimleri için eğitim alabilecekleri, hem kendi akranlarıyla hem de uzmanlarla irtibata geçebilecekleri bir ağ oluşturma hedefiyle Avrupa komisyonu, eTwinning platformunun ortaya çıkmasını sağlamıştır (Bacigalupo ve Cachia, 2011). Ülkemiz ise eTwinning faaliyetine, 2009 yılı şubat ayında MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Türkiye eTwinning Ulusal Destek Servisi ekibinin oluşturulmasıyla başlamıştır (MEB, 2021). 44 ülkenin yer aldığı bu platforma, 2022 yılı Ağustos ayı itibariyle, 1 milyondan fazla öğretmen ve 200 binden fazla okul kayıtlıdır (www.etwinning.net).

Avrupa Komisyonu, Bilişim Teknolojileri kullanarak eğitim sistemine yeni bir vizyon kazandırmak amacıyla çıktığı bu yolda, eTwinning kapsamında, çok kültürlü, iletişime açık, hoşgörülü, sorumluluk alabilen, yabancı dil yeterliliği ve teknoloji becerisi olan, teorik bilgidan çok uygulamaya yönelik hayatın içinden sorunlara karşı çözüm üretebilen bir Avrupa vatandaşı oluşturmayı amaçlamaktadır (Avrupa Birliği, 2005).

Öğretmenler için güvenli web tabanlı bir ağ olmayı hedefleyen eTwinning faaliyeti (Licht, Pateraki ve Scimeca, 2020), Avrupa'daki öğretmenlerin öğrencileriyle beraber iş birliği içinde proje yapmalarını sağlayan, kişisel ve meslekî gelişimlerini artırmayı hedef alan, eğitimde teknoloji kullanımını çok yönlü olarak derslerinde aktif kullanan öğretmenler için oluşturulmuş bir ağıdır (Gilleran, 2019). Kısacası, eTwinning dijital bir mecrada okulların iş birliğini öngören, öğretmenlerin eş zamanlı veya eş zamansız yöntemlerle birbirleriyle proje yürüttükleri bir öğrenme ve öğretme ortamıdır (Papadakis, 2016). Bir öğretmen platformu olan eTwinning'in doğuş amacı ise okulların teknolojiyi kullanarak iş birliği yapmasını öngören sosyal bir ağ oluşturmaktır (Kearney, 2016).

eTwinning Faaliyetinin Önemi

Bir öğretmen ağı olan eTwinning, meslekî anlamda eğitimin kalitesini artırarak, bölgesel, ulusal ve uluslararası iletişim ve iş birliği ile öğretmenlerin ve öğrencilerin bilgi ve becerisinin artmasına katkı sağlama amacındadır (Bozdağ, 2017). Dijital teknolojilerin hızlı bir şekilde geliştiği günümüzde sosyal bir öğretmen ağı olan eTwinning faaliyeti, eğitime

entegrasyon anlamında öğretmenleri güncellemekte ve etkileşimli web 2.0 araçları sayesinde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin motivasyonlarını artırmaktadır (Gezgin ve Çabuk, 2021). Bu kapsamda, eTwinning'in Avrupa'daki okulların birbirleriyle iletişim ve etkileşim kurmalarını sağlayarak, öğretmen ve öğrencilerin yeni teknolojilerle, yabancı dil ve kültürlerarası farkındalıklarını artırmayı hedef alan bir platform olma görevi üstlendiği söylenebilir (Papadakis, 2016).

Öte yandan, öğretmenlerin meslekî gelişimlerine katkı sağlayacakları kendi alanlarına uygun kaynaklara direkt ulaşabilmesi ve milyonlarca içerik içerisinden kendine uygun içeriği seçebilmesi günümüzde oldukça zor bir süreçtir (E. Demir, 2021; M. Demir, 2021). Bu anlamda, eTwinning bu zorluğun önüne geçilebilmesi açısından uygun bir araç niteliği taşımaktadır (Kearney ve Gras-Velázquez, 2015).

Bu faaliyetin en güçlü yanları, öğretmenlerin kolayca kayıt olabilmesi, öğretmenlerin projelerini yürütürken onay alma ihtiyaçlarının olmaması, çok az maliyetle çok fazla kişiye ulaşılabilmesi, öğretmenlerin akranlarıyla etkileşim kurarak birbirlerinden öğrenebilmesi, bu ağlarda öğretmen ve okul idarecileri dışında başka hiç kimsenin yer almaması ve son olarak da 44 ülkede bu işi yürüten ulusal destek servislerinin ve il koordinatörlerinin olmasıdır (Bacigalupo ve Cachia, 2011).

eTwinning faaliyetinin avantajlarına bakılacak olunursa, Carpenter ve Tanner (2013), eTwinning projelerinin faydalarını; bilişim teknolojileri tecrübesi elde etme, pedagojik yenilikleri takip etme ve meslekî, sosyal ve kültürel farkındalık oluşturma olarak sıralamışlardır. Papadakis (2016) ise eTwinning faaliyetinin faydalarını; öğretmen ve öğrencilerin motivasyonlarını artırma, eğitimde teknoloji kullanımını geliştirme, öğretmenlerin meslekî ve pedagojik gelişimini artırarak okullar arası iş birliği kültürü oluşturma şeklinde ifade etmiştir. Gezgin ve Çabuk'a (2021) göre eTwinning faaliyetinin öğretmen ve öğrencilere birçok katkısı vardır. Bu faydaların başında, öğretmenlerin akranlarıyla deneyimlerini paylaşabilmesi, dijital okuryazarlık becerilerini geliştirebilmesi, öğretmenlerin yaptıkları çalışmalar sonucunda ulusal ve uluslararası eğitimlere katılabilmeleri yer alır. Bunun dışında, öğrencilerin problem çözme becerisi kazanabilmeleri, daha üretken ve girişimci olabilmelerini sağlarken öğrenme ortamlarını daha keyifli ve eğlenceli hale getirmektedir. Öğrenciler bu platform sayesinde kendilerini daha iyi ifade edebilmekte ve farklı kültürleri de tanıyabilmektedir. eTwinning platformunun disiplinler arası öğrenme olanağı sunması ve projeleri yürütürken uzman görüşlerine başvurabilmesi de bu platformu diğer platformlardan ayırmaktadır. Bu bağlamda eTwinning, okullar için oluşturulmuş dünyada eş benzeri olmayan bir araçtır (Kearney ve Gras-Velázquez, 2015). Öyle ki eTwinning, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmesi, ana dilde iletişim sağlayabilmesi, yabancı dilde iletişim ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi, fen ve teknolojiye matematiksel becerilerin artırılması, sosyal ve sivil yeterliliklerin geliştirilmesi ve çocukların farkındalık duygularını artırılması bakımından da önemli bir araçtır (Gilleran ve Kearney, 2014).

eTwinning Faaliyetinin Paydaşları

eTwinning, Avrupa Komisyonuna bağlı olarak çalışan Eğitim, Görsel İşitsel ve Kültür İcra Ajansı, Merkezî Destek Servisi, 44 ülkede yer alan Ulusal Destek Servisleri ve Ulusal Destek Servisleriyle birlikte çalışan il koordinatörleri, proje değerlendirme ekipleri, akademisyen ve öğretmenlerden oluşan büyük bir insan gücü tarafından desteklenmektedir (Licht vd., 2020). Avrupa Komisyonun faaliyetin %80'ini hibe olarak finanse ettiği bu etkinlik, Merkezî Destek Servisi tarafından oluşturulan eTwinning platformu üzerinden, 44 ülkedeki tüm öğretmenlerin hizmetine sunulmaktadır (MEB, 2022).

Merkezî Destek Servisinin bu faaliyetteki temel görevi ülkelerin yaptıkları çalışmalarını yönlendirmek ve destek vermektir. Merkezî Destek Servisinin diğer görevleri ise, Avrupa okul ağını inşa ederek eTwinning faaliyetine ilişkin gelişmeleri yönetme, Avrupa komisyonun öncelikleri dahilinde eğitimler düzenleme, eTwinning faaliyetini ve ülkelerde yapılan çalışmalarını destekleme ve daha fazla öğretmenin bu platforma dahil olmasını sağlamaktır (Carpenter ve Tanner, 2013; MEB, 2022).

Ulusal Destek Servisinin temel görevi ise çalışma planında yer alan etkinlikleri ve görevleri yerine getirmektir. Bu anlamda da portala kayıtlı öğretmenleri destekleyerek faaliyetin yaygınlaşmasını sağlamaktır (Licht vd., 2020). Ulusal Destek Servisinin diğer görevleri ise; eTwinning faaliyetini yaygınlaştırma amacıyla, ulusal düzeydeki soru ve sorunlara cevap verme, kayıtlı okul, öğretmen ve proje sayısını artırma, ulusal düzeyde buna uygun etkinlikler düzenleyerek faaliyetin politika düzeyinde tanınırlığını artırma, ulusal projeleri değerlendirme ve Avrupa kalite etiketi alabilecek projeleri belirleme, başarılı öğretmenleri ödüllendirme, il koordinatörleriyle ortak çalışmalar yaparak faaliyetin yerelde yaygınlaşmasını sağlama şeklinde özetlenebilir (Carpenter ve Tanner, 2013). eTwinning Türkiye Ulusal Destek Servisi aynı zamanda bakanlık bünyesinde bulunan diğer genel müdürlüklerle ve Türkiye Ulusal Ajansı ile ortak çalışmalar da yürütmektedir (MEB, 2022).

eTwinning Projeleri

eTwinning faaliyetinde, Avrupa'daki öğretmenlerin birbirleriyle etkileşimde bulunmaları, bu ağlarda özgün projeler geliştirmeleri ve yaptıkları çalışmalarını yaygınlaştırmaları beklenmektedir. Bu projeler sayesinde öğretmenler, eğitim teknolojilerini kullanarak farklı temalarda diğer öğretmenlerle ortaklıklar kurmakta ve proje tabanlı öğrenme gerçekleştirmektedirler (Başaran vd., 2020). Yapılan projelerin proje tabanlı olması, öğrenme öğretme sürecinde ekip çalışmasını gerektirmektedir (Carpenter ve Tanner, 2013). Böylece, en az iki öğretmenin platformda bir araya gelerek oluşturdukları projeye ortak bulma platformu aracılığı ile çeşitli ülkelerdeki öğretmenler dahil olabilmektedirler. eTwinning projeleri öğretmenlerin farklı okullardaki öğretmenlerle ortak olarak yürüttükleri, birkaç haftadan bir iki yıla kadar sürebilen etkileşimli alanlardır (Papadakis, 2016). Bu alanda, öğretmenlerin projeler oluşturarak ortaklar bulmaları, gruplar oluşturarak fikirlerini

paylaşmaları, yenilikçi öğretim tekniklerini öğrencileriyle birlikte kullanmaları, ulusal ya da uluslararası düzeyde de diğer okul ve öğretmenlerle etkileşimde bulunmaları beklenmektedir (Avcı, 2021). Proje çalışmaları süresince hem öğretmenler hem de öğrenciler kendi aralarında çevrim içi toplantılar gerçekleştirmektedirler. Bu noktada, eTwinning projeleri ile öğretmenlerden ve öğrencilerden beklenen eylem, iş birliği içinde ortaklarıyla planladıkları çalışmaları yürütmeleridir (Paz-Albo ve Hervás, 2017).

Bu projelerde öğrencilerin aktif olması, projenin özgünlüğü ve teknoloji kullanımı en önemli kriterlerin başında gelmektedir (MEB, 2022). eTwinning faaliyetinin en önemli özelliklerinden olan projeler, okul kültürünün ve proje aidiyetinin kazanılması açısından önemlidir. Bu kapsamda, öğrencilerin gelişimine yönelik proje tabanlı öğrenme, öğrencilerin bağımsız öğrenebilmeleri ve yeteneklerinin gelişmesi için en uygun yöntemlerin başında gelmektedir (Gillera ve Kearney, 2014). Yapılan projeler sayesinde, eğitim öğretim sürecinin dışında öğrenciler, kendi kimliklerini daha iyi tanımakta, kendi yeteneklerine olan güvenleri artmakta ve ulusal ve uluslararası boyutta vatandaşlık algıları gelişmektedir (Gillera, 2019).

Tüm bu bağlamlar dikkate alındığında, eTwinning projelerinin uygulanması sırasında projelerin eğitim öğretim sürecine yardımcı olması, projenin yapıldığı seviyedeki kazanımlarla ilişkilendirilmesi ve günlük yaşam problemlerini çözebilecek nitelikte kurgulanması gerekmektedir. Bu açıdan projelerin öğrencilerin ilgi, istek, ihtiyaç ve yönelimlerine paralel olarak tasarlanması gereklidir (Çavuş vd., 2021).

Wastiau ve arkadaşlarının (2012) eTwinning projeleri kapsamında 17 ülkeden 24 öğretmenle yaptığı araştırma sonucunda, eTwinning projeleriyle öğrencilerin eğitim öğretim sürecine isteklerinin arttığını, yabancı dil ve teknoloji kullanım becerilerinin geliştiğini, öğrencilerin sorumluluk bilinci kazandığını, öğretmenlerle öğrenciler arasındaki etkileşimin çoğaldığını, bu vesileyle de öğrencilerin birbirleriyle iletişime geçip etkileşimde bulduklarını ifade etmişlerdir. Ulusal ve Avrupa çapında yapılan çalışmalara ilişkin sosyal ağlardaki hızlı geri bildirimler sayesinde öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımı konusunda motivasyonlarını artırdığı, araştırma kapsamında ifade edilmiştir. Bu kapsamda yapılan diğer bir çalışma Carpenter ve Tanner tarafından yapılmıştır. Carpenter ve Tanner (2013) yaptıkları araştırma sonucunda, eTwinning faaliyetinin beş önemli katkısından bahsetmiştir. Bunlar; Avrupa çapındaki öğretmenlerle iş birliği yaparak yeni dostluklar elde etme (%64), bilişim teknolojilerin yeterliliklerini geliştirme (%60), öğrencilerin motivasyonlarını ve becerilerini artırma (%55), öğrenme topluluğuna katılarak aidiyet hissi yaşama (%55) ve yabancı dil becerilerini geliştirmedir (%54). Öğrencilerin genelde öğretmenlerinden teknoloji kullanımı konusunda daha başarılı olmaları, öğrencilerin öğretmenleriyle daha iyi etkileşim kurmasına ve dersin daha zevkli geçmesini de sağlamaktadır (Carpenter ve Tanner, 2013).

Diğer bir araştırma ise Kearney ve Gras-Velázquez (2015) tarafından eTwinning faaliyetinde yer alan 6000 öğretmene uygulanmıştır. Bu çalışmada eTwinning faaliyetinin takım çalışması, yaratıcılık, problem çözme becerilerinin uygulamalı olarak derslerde

kullanılmasının faydalı olduğu sonucu çıkmıştır. Öğretmenlerin %83'ü eTwinning sayesinde yeni öğretim metotlarını ve araçlarını kullandıklarını ifade etmiş, aynı zamanda yaptıkları çalışmalar sonucunda dönüt almalarının meslekî gelişimlerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Araştırma kapsamında, bu platformda yer alan okulların, bu platformda yer almayan okullara oranla birbirleriyle daha fazla etkileşime geçtikleri de gözlemlenmiştir. Yapılan araştırmada aynı zamanda, bu platformu kullanan öğrencilerin birbirleriyle iletişime geçtikleri görülmüş, bunun da eğitim sürecine ilgilerini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmanın sonunda, dezavantajlı bölgelerdeki okullara eğitimde fırsat eşitliği bağlamında erişilmesi ve yapılan çalışmaların diğer öğretmen ve okullarda duyulması, illerde ve üst idare tarafından bu çalışmaların takip edilmesi ve bu öğretmenlerin ön plana çıkarılarak ödüllendirilmesi, öğretmenler ve okullar için bir motivasyon kaynağı olduğu (Kearney ve Gras-Velázquez, 2015) anlaşılmıştır. Wastiau, Crawley ve Gilleran (2012) yapmış olduğu araştırmada, müfredatın yoğun olması, okullarda bakım ve altyapı sorunları, yabancı dil bilmeme ve çocuklardaki sınav baskısının öğrencilerin motivasyonlarını düşürdüğünü ifade etmişlerdir. Bazı öğrenciler ise eTwinning faaliyetini yürütmenin öğretmenin işi olduğunu düşündüğü için proje faaliyetlerine katılmakta isteksiz davrandığı görülmüştür.

Avrupa Komisyonu, eTwinning faaliyetine dahil olmanın avantajlarını; yenilikçi yöntemlerle öğrenci motivasyonunu artırmak, farklı kültürleri öğrenmek ve bu şekilde kültürel farkındalık kazanmak, bilişim teknolojileri kullanarak uzakları yakın etmek, farklı eğitim sistemleri hakkında bilgi almak, fikir alışverişi yaparak deneyim kazanmak, eğitim uygulamalarını yaygınlaştırarak okul idarecilerini, öğretmenleri, öğrencileri ve hatta velileri dahil ederek okul kültürü oluşturmak şeklinde sıralamıştır. Bu avantajları komisyon, disiplinler arası yaklaşımla okulların iş birliği yapmalarını sağlamak, öğretmen ve öğrencilerin yabancı dil becerilerini geliştirmek ve okulların ve öğretmenlerin kendi yöntemlerini belirlemelerine yardımcı olmak şeklinde açıklamıştır (Avrupa Birliği, 2005). Bu çalışma kapsamında derlenen araştırmalar ve alan yazın çalışmaları, tüm bu stratejik hedeflere ulaşılmış olduğunu göstermektedir (Paz-Albo ve Hervás, 2017; Wastiau vd., 2012; Carpenter ve Tanner, 2013; Kearney ve Gras-Velázquez, 2015; Papadakis, 2016; Licht vd., 2020)

eTwinning Faaliyetindeki Meslekî Gelişim Fırsatları

Eğitim sistemindeki öğrenci merkezli yönelimler nedeniyle öğretmenin kolaylaştırıcı ve yol gösterici olarak sınıf ortamlarında bulunması, derslerin daha çok etkinlik temelli işlenmesine ve ona uygun materyallerin kullanılmasını gerekli kılmıştır (Bacigalupo ve Cachia, 2011). Tüm bu süreç öğretmenlerin meslekî gelişimlerini güncelleme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır (Çavuş vd., 2021). Nitekim eTwinning, öğretmenlerin sadece proje yürüttükleri bir portal değil, aynı zamanda öğretmenlerin meslekî gelişimlerini destekleyen bir kaynak niteliği taşımaktadır (Başaran vd., 2020). Bu konuda hem bakanlık bünyesinde hem de Avrupa Okul Ağında senkron ve asenkron çevrim içi eğitimler verilmektedir (MEB, 2021). Senkron eğitim olarak webinarlar gösterilebilirken, asenkron olarak da Açık Eğitim Kaynakları (MOOC) ve bireysel öğrenme materyalleri gösterilebilir. Bunun dışında bu faaliyet kapsamında yüz yüze

ulusal ve uluslararası düzeyde birçok seminer, çalıştay, konferans ve bilgilendirme toplantısı da öğretmenlerin hizmetine sunulmaktadır (MEB, 2022).

eTwinning Okulu

Avrupa Komisyonu eTwinning faaliyeti ile geleceğin okulunu inşa etmeyi planlamaktadır (Licht vd., 2020). Bu kapsamda komisyonun amacı; dijital ortamda, daha esnek yöntemlerin uygulandığı, bilişim teknolojilerinin daha verimli kullanıldığı, okulların birbirleriyle etkileşime geçip fikir ve kaynak paylaştığı, öğrencilerin sorumluluk aldığı, daha etkileşimli öğretim yöntemlerinin tercih edildiği, medya okuryazarı bir okul inşa etmeye çalışmaktır (Avrupa Birliği, 2005). Tüm bu süreçte, okul idaresinin de eTwinning faaliyetlerinde yer alması ve yapılan çalışmalara destek vermesi, okul kültürünün gelişmesine ve okul politikalarının oluşmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir (Kearney ve Gras-Velázquez, 2015). eTwinning Okulları aynı zamanda, farklı becerilere ve kültüre sahip öğrenci, ebeveyn ve topluluklar için kapsayıcı bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır (Ulutan,2020).

Bu kapsamda, Avrupa'daki öğretmen ve okul iş birliğini bilişim teknolojileri kullanarak sağlayan eTwinning faaliyetinde okullar yaptıkları çalışmalar neticesinde eTwinning Okulu unvanı alabilmektedirler (Gilleran, 2019). Öyle ki okullar, eTwinning faaliyeti içerisinde e-güvenlik, aktiflik, kalite etiketi gibi belli yeterlikleri ve yetkinlikleri karşıladıktan sonra eTwinning okulu etiketi almaya hak kazanmaktadırlar (Licht vd., 2020). Ulutan (2020), eTwinning okulu olabilmek için okulların aktif çalışması gerektiğini, aynı zamanda da okulun, e-Güvenlik, pedagojik yenilik ve iş birliği kriterlerini yerine getirmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu anlamda öğretmenlerin ve okulların projelere katılması, velilerin verilen eğitimleri takip etmesi ve diğer okullara da örnek olması beklenmektedir (MEB, 2022).

eTwinning okulu olmanın okula ve okul kültürüne katkısı ele alınması gereken diğer bir önemli konudur. Bu etiketin okullara saygınlık kazandırdığını, buradaki öğretmenlerin yenilikçi uygulamalar oluşturduklarını ve bu okulların veliler ve öğrenciler tarafından seçilme kriteri olarak alındığı bilinmektedir (Yılmaz, 2022).

Licht, Pateraki ve Scimeca 2020 yılında eTwinning okullarına yönelik bir araştırma yapmışlardır. Bu çalışmada, eTwinning okulu unvanı almış okulların; paylaşımcı liderlik anlayışının oluştuğu, geleneksel öğrenme metotlarının dışında da çalışmaların yapıldığı, teknolojiyi diğer okullardan daha iyi kullandıkları, okulların öğrenci, öğretmen ve idareci ekseninde ekip halinde hareket ettikleri, öğretmenlerin diğer okullara örnek oluşturabilecek çalışmalar içerisinde oldukları ve bu okulların bir öğrenme organizasyonu görevi üstlendikleri ortaya çıkmıştır.

eTwinning Faaliyeti Kapsamındaki Diğer Araştırmalar

eTwinning faaliyetinin öğrenci, öğretmen ve okul üzerine etkisinin ve oluşturduğu değişimin incelendiği bu bölümde, alan yazında yer alan bazı çalışmaların bulguları paylaşılmıştır:

F. Yılmaz (2012) ve S. A. Yılmaz (2012) yaptıkları araştırmada eTwinning platformuyla, öğretmenlerin, farklı kültürleri tanıma şansını yakaladıklarını, o ülkedeki öğretmenlerle iş birliği yaptıklarını bu sayede de yabancı dil gelişimlerine katkı sağladıklarını ifade etmişlerdir.

Bozdağ'ın (2017) yapmış olduğu araştırmada ise eTwinning faaliyetinde yer alan projelerin eğitimde teknoloji entegrasyonu konusunda önemli bir araç olduğunu vurgulanmıştır. Bu sayede öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerini artırarak çeşitli ülkelerden akranlarıyla iletişime geçmesi, yabancı dil becerilerinin ve kültür çeşitliliği farkındalıklarının artmasına neden olması bu araştırmanın diğer bir bulgusudur.

Akıncı'nın (2018) ilkökul düzeyindeki öğrencilere yapmış olduğu tez çalışmasında, eTwinning faaliyetinin öğretmenin meslekî gelişimine önemli katkılar sunduğu, öğrencilerin dil becerilerini olumlu yönde etkilediği, öğrencilerin derse olan isteklerinin arttığı ve öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal becerilerinin geliştiği görülmüştür.

Memişoğlu ve Broutin (2018) ise 24 öğrenci ile yaptığı araştırmada, FATİH Projesi ve eTwinning faaliyetinin entegrasyonunu ele almıştır. Yapmış oldukları çalışmada, eTwinning faaliyetinin teknolojiye entegrasyon anlamında önemli bir araç olduğunu, bu faaliyet sayesinde öğretmenlerin grup çalışmalarını öğrendikleri, tasarım ve materyal geliştirdikleri ve sürecin sonunda da yabancı dil yeterliklerini artırdıkları ortaya çıkmıştır.

Akıncı ve Sağ'ın (2019) yaptığı araştırmada ise; eTwinning proje uygulamalarının öğrencilerin yabancı dil becerilerine katkı sağladığı, sosyalleşme ve iletişim yeterliklerinin arttığı, web 2 araçlarını kullanımı konusunda kendilerini geliştirdikleri, projelerin öğrencilerin motivasyonlarını artırarak derslere devam oranlarını artırdığı ve öğrencilerin yabancı dilde ürettikleri materyallerin medya okuryazarlık becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı görülmüştür.

Ulutun (2020), eTwinning faaliyeti kapsamında yapmış olduğu sosyal ağ analizinde öğretmenlerin, eTwinning faaliyetinin Avrupa'daki farklı ülkelerdeki öğretmenler arasında iş birliğini kolaylaştırdığı, okulların proje ortakları bulmasını ve projeler oluşturmalarını sağladığı, iyi proje uygulamalarının ve fikirlerin öğretmenlere ilham verdiği, öğretmenlerin meslekî gelişimlerini desteklediğini ve öğretmenlerin ve öğrencilerin birlikte çalışabileceği bir ortam oluşturduğu bulgularına ulaşmıştır. Bunların dışında Ulutan (2020), eTwinning okulları sayesinde bireysel çalışmaların okul kapsamında genişletilmesinin faaliyetin etkisini artırdığı düşüncesindedir.

Acar (2021), başarılı proje yapan 26 sınıf öğretmenin eTwinning faaliyeti ile ilgili görüşlerinden yola çıkarak eTwinning faaliyetinin öğretmenlerin meslekî gelişimlerine özellikle de teknoloji kullanımını konusunda kendilerini geliştirdiklerini ifade etmiştir. Bu çalışmada aynı zamanda eTwinning faaliyetinin, öğretmenlerin motivasyonlarını artırdığı, öğretmenlerin bu platformda kendilerini değerli hissettikleri, öğrencilerin özgüvenlerinin ve yabancı dil becerilerinin geliştiği, dersleri daha eğlenceli hale getirdiği bu sayede de, bu platformun öğrenmeyi kolaylaştırdığı vurgulanmıştır.

Avcı'nın (2021), 20 öğrenci üzerinde yapmış olduğu nitel çalışmada, diğer araştırmalara benzer şekilde, eTwinning faaliyetinin öğretmenlerin meslekî gelişimlerini artırdığı, akranlarından web 2.0 araçlarına ilişkin yeni yöntemler öğrendikleri platformların öğretmenlerin motivasyonunu yükselterek meslekî doyumlarını artırdığı, öğretmenlerde teknoloji kullanımını geliştirdiği, öğretmenlere eğitimde fırsat eşitliği sağladığını ve son olarak da farklı sosyo-ekonomik durumlarda olan öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek proje yapmalarına teşvik ettiği bulguları ortaya çıkmıştır.

Başaran, Kaya, Akbaş ve Yalçın'ın (2020) 24 öğretmen üzerine yaptığı araştırmada, eTwinning faaliyetinin öğretmenlerin meslekî gelişimlerini olumlu etkilediği sonucu çıkmıştır. Bu çalışmanın diğer sonuçları ise; öğretmenlerin eTwinning faaliyeti sayesinde teknoloji ve yeniliği yakından takip edebildikleri, proje çalışmalarına ilgi duymaları neticesinde öğretmenlerin okullarına ve sınıflarına aidiyet hissi geliştirdikleri görülmüştür. Bu çalışmadaki diğer bulgulara bakıldığında; eTwinning portalının öğretmenlerin meslekî yeterliliklerinin artırdığını, yaratıcılıklarını geliştirdiğini, öğretmenler arası bilgi paylaşımı sağladığını ve öğretmenlerin motivasyonun artırdığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu çalışmada son olarak, öğrencilerin eTwinning projeleri sayesinde, yaratıcılıklarını arttırdığı, özgüvenlerinin geliştiği, yapılan çalışmaların daha kalıcı bir öğrenme sağladığı ve öğrencilerin hem duygusal zekâlarının ve hem de akademik başarılarının arttığı bulguları ortaya çıkmıştır.

Çevik ve arkadaşlarının (2021) Bilim Sanat Merkezlerinde okuyan 50 üstün yetenekli çocukla yaptığı çalışmada, öğrencilerin önemli ölçüde teknoloji kullanım becerilerinin ve akademik başarılarını arttırdığı gözlemlenmiştir.

Çavuş, Balçın ve Yılmaz (2021), 11 fen bilimleri öğretmeniyle yaptıkları araştırmanın sonucunda, eTwinning faaliyeti kapsamında yapılan çalışmaların öğrencilerde merak uyandırdığını ve öğrencilerin tüm proje sürecine aktif katılmaktan keyif aldıkları sonucu çıkmıştır.

E. Demir (2021) ve M. Demir (2021) yaptıkları araştırmada, eTwinning projelerinin öğretmenlerin meslekî gelişimleri için yol gösterici konumda olduğunu belirtmiştir.

Erdem, Başar, Toktay, Yayğaz ve Küçüksüleymanoğlu (2021), Bursa ilinde 2020-2021 eğitim öğretim döneminde 470 öğretmenin dijital okuryazarlık becerilerini ölçtüğü bir araştırma yapmışlardır. Araştırmada, eTwinning faaliyetinde yer alan öğretmenlerin, ulusal ve

uluslararası anlamda yenilikleri takip ettiği, iyi örneklerden ilham aldıkları ve eğitimin kalitesinin artırılması için bu platformun son derece önemli olduğu sonucu çıkmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda eTwinning platformunda kalite etiketi alan öğretmenlerin medya okuryazarlığı ve e-güvenlik konularında farkındalıklarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu çalışmada aynı zamanda, eTwinning faaliyetinin öğrencilerin motivasyonlarını artırdığı ve öğrencilerin eğitim öğretim sürecine daha aktif katıldıkları gözlemlenmiştir.

Demir ve Kayaoğlu (2021), Türkiye'den 11, Azerbaycan'dan 23 lise öğrencisi ve 2 öğretmenle yaptıkları çalışmada, eTwinning faaliyetinin öğrencilerin yabancı dil becerilerini, teknoloji kullanım yeterliklerini ve kültürler arası farkındalıklarını artırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Aynı zamanda bu çalışmada, eTwinning faaliyetinin ekonomik düzeyi düşük bölgelerdeki okullara iş birliği yapabilme imkânı verebilmesi açısından da fırsat eşitliği sağladığı belirtilmiştir. Raporda son olarak, öğrencilerin proje aktivitelerinden keyif aldıkları aynı zamanda dostluk, empati, saygı ve hoşgörü gibi davranışları gösterdikleri belirtilmiştir.

Gezgin ve Çabuk (2021) ise yaptıkları çalışmada eTwinning faaliyetinde yer alan bir projenin oluşturma sürecini anlatmış ve faaliyetin iş birliği, disiplinler arası öğrenme, medya okuryazarlığı, müfredatla uyum, teknoloji entegrasyonu ve eleştirel beceriler konusunda eğitim öğretim sürecine katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Gözübüyük'ün (2021) eTwinning faaliyetinde yer alan ve almayan 16 okul öncesi öğretmenle nitel görüşmeler sonucunda ortaya çıkardığı tez çalışmasında, pandemi dönemindeki acil uzaktan eğitimleri değerlendirmiştir. Buna göre eTwinning faaliyeti içerisinde yer alan öğretmenlerin diğer öğretmenlere oranla uzaktan eğitim sürecine daha hazır olduklarını, dijital içeriklerin çocukların ilgi ve yeterliklerine göre hazırladıkları ve uzaktan eğitim sürecini daha iyi yürüttükleri görülmüştür.

Küçüktaşçı (2022), Denizli ilinde eTwinning faaliyetinde yer alan 4 yönetici ve 19 öğretmenin yer aldığı tez çalışmasında, yöneticilerin ve öğretmenlerin eTwinning projelerine ilişkin görüşlerini araştırmıştır. Küçüktaşçı'nın (2022) yaptığı çalışmada, öğretmenler eTwinning projelerinin yürütülmesinin zor olduğunu, çalışabilecekleri ortak bulamadıklarını, yeteri kadar idareden destek alamadıklarını ve ödüllendirilmediklerini söylemişlerdir. Bunun dışında yine aynı çalışmada öğretmenler, bu alandaki diğer sorunları; deneyimsizlik, iş yükü, dil sorunu, anlaşamama, çalışmaların sınıf seviyesine uygun olmama şeklinde sıralamışlardır.

Sarıkoç ve Ersoy (2022), öğrencilerin problem çözme becerilerini elde aldıkları ve 86 öğrenci ve 5 öğretmenle yaptıkları çalışmada, eTwinning projeleriyle öğrencilerin iş birliği, çevreye duyarlılık, empati, yardımlaşma gibi konularda farkındalıklarının arttığını gözlemlemişlerdir. Bunun yanında, eTwinning faaliyetinde yer alan projelerin ise öğrencilerin analitik düşünme becerilerini artırarak öğrencilerin proje sürecinde problem çözme ve yaratıcı düşünme gibi kazanımlar elde ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Tüm sürecin sonunda bu çalışmaların öğrencilerin akademik başarılarına yansıtıldığı ifade edilmiştir.

Yılmaz'ın (2022) yüksek lisans tezi olarak 6 okulda eTwinning okullarını araştıran çalışmasında, eTwinning platformunun öğretmen ve öğrencilere teknoloji açısından zengin bir öğrenme ortamı oluşturduğu, sınıflarda dijital uygulamaların daha çok kullanılmasını sağladığı ve öğrencilerin yaratıcı becerilerinin ve dijital yetkinliklerinin geliştirdiği sonuçlarına varılmıştır.

Fazlı'nın (2022) bir kaynaştırma öğrencisinin eTwinning projelerine dahil edilmesi ile ilgili yaptığı fenomenolojik araştırmada ulaştığı bulgular oldukça dikkat çekicidir. Bu araştırma sonucunda eTwinning faaliyetine katılan kaynaştırma öğrencisinin, yaptığı çalışmalar neticesinde diğer öğrencilerden daha fazla kabul görmesine neden olduğu, öğrencinin motivasyonunun ve öz güveninin arttığı bu sayede çevresiyle daha iyi iletişim kurduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgu, yapılan bir eTwinning projesinin farklı yetersizlikleri nedeniyle kendisini ifade etmekte zorlanan öğrencilerin akademik ve sosyal alanda, hem öğrenciyi değiştirebildiğini hem de çevresindeki kişilerin kendisine ilişkin algılarını dönüştürmekteki rolünü göstermesi açısından oldukça önemlidir.

Çetin ve Gündoğdu (2022), eTwinning kalite etiketi alan 10 başarılı öğretmenle yaptığı araştırma sonucunda eTwinning faaliyeti sayesinde öğretmenlerin pek çok yenilikçi öğretim yaklaşımını öğrendikleri, bu platformdaki eğitimlerin meslekî becerilerini geliştirdiğini, bunun dışında da öğretmenlerin bu alan sayesinde başarı hazzı yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırma kapsamında, öğretmenlerin projelerinde farklı teknik ve uygulamaları kullanmaktan çekinmedikleri, buna bağlı olarak da disiplinler arası öğrenme, oyun ve oyunlaştırma tabanlı öğrenme, küçük grup çalışması, yapılandırmacı yaklaşım, harmanlanmış öğrenme, 6 şapkalı düşünme tekniği, iş birlikçi öğrenme, problem çözmeye dayalı öğrenme, eleştirel düşünme ve sorgulama temelli öğrenme gibi yenilikçi yaklaşım gibi yöntem ve teknikleri kullandıkları görülmüştür.

Problem

Türkiye'de bir Sosyal Ağ olan eTwinning çalışmaları gibi ağlar ile ilgili farklı araştırma olmakla birlikte özellikle eTwinning faaliyetlerinin eğitimde dönüştürücü rolü tam olarak ortaya konulmuş değildir. eTwinning faaliyetinin öğretmenlerin meslekî gelişimlerine, öğrencilere, eğitim ortamlarına, okullara ve eğitim sistemine etkisine ilişkin bilgilerin oluşturulmamış olduğu görülmektedir. Bu araştırmada bir sosyal ağ olarak eTwinning faaliyetlerinin eğitimde dönüştürücü rolü ortaya konulmak istenmiştir. Bu bağlamda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır;

1. Yapılan araştırmalara ve alanyazına göre eTwinning faaliyetinin öğretmenlerin meslekî gelişimlerine etkisi nasıldır?
2. Yapılan araştırmalara ve alanyazına göre eTwinning faaliyetinin öğrencilere etkisi nasıldır?
3. Yapılan araştırmalara ve alanyazına göre eTwinning faaliyetinin eğitim ortamlarına

etkisi nasıldır?

4. Yapılan araştırmalara ve alanyazına göre eTwinning faaliyetinin okullara etkisi nasıldır?
5. Yapılan araştırmalara ve alanyazına göre eTwinning faaliyetinin eğitim sistemine etkisi nasıldır?

Yöntem

Derleme çalışması olarak kurgulanan bu araştırma için 2010-2022 tarihleri arasındaki alan yazın taraması yapılmıştır. Google Akademi (<https://scholar.google.com/>), DergiPark (<https://dergipark.org.tr>) ve Ulusal Tez Merkezinde (<https://tez.yok.gov.tr/>) ‘eTwinning’ kelimesi ile yapılan sorgulamalarda, Google Akademi’de Türkçe dilinde 214 yayın, Ulusal Tez Merkezi’nde 5 tez, DergiPark’ta ise toplam 17 yayın olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırma kapsamında tüm bu çalışmalar içerisinde, eTwinning faaliyetinin etkisini pedagojik yanını inceleyen sadece Türkçe dilindeki yayınlar ele alınmıştır. Bunun dışında, eTwinning faaliyetinde yapılan projelere özgü yaygınlaştırma çalışmaları çıkarıldıktan sonra, Türkçe dilinde ulusal 22 araştırma yapıldığı tespit edilmiştir. eTwinning faaliyetinin pedagojik yönünü ve etkisini inceleyen bu araştırmaların 5 tanesi ise yüksek lisans tezidir. Bu derleme çalışma kapsamında bahsedilen bu 22 yayın incelenmiş ve irdelenmiştir.

Literatürde eTwinning kapsamında, okullarda teknoloji entegrasyonuna etkilerini inceleyen birçok çalışma bulunmasına rağmen bu çalışmaların derlendiği ve bulgularının tartışıldığı bir yayın bulunmamaktadır. Bu çalışmada ayrıca, eTwinning faaliyetini kurgulayan ve oluşturan kurum olarak Avrupa Okul Ağının yayınları, tartışmalara dahil edilerek daha somut çıktılar elde edilmeye çalışılmıştır.

Bulgular

Bu çalışma kapsamında alan yazında incelenen araştırmalara bakıldığında eTwinning faaliyetinin dönüştürücü gücü ve etkisi konusunda ulaşılan bulgular şunlardır:

eTwinning Faaliyetinin Öğretmenlere Etkisi

Yapılan çalışmalardaki en önemli bulgulardan bir tanesi, eTwinning faaliyetinin öğretmenlere olan etkisidir. Yapılan çalışmalarda, eTwinning faaliyetinde yer alan öğretmenlerin, meslekî gelişimlerinin arttığı (Akıncı, 2018; Acar, 2021; Başaran, vd., 2020; Gezgin ve Çabuk 2021; Yılmaz, 2022), yenilikçi öğretim tekniklerini kullandıkları (Avcı, 2021; Çetin ve Gündoğdu, 2022), sosyal becerilerinin gelişimiyle meslektaşlarıyla iş birliği yapma eğiliminin arttığı (Memişoğlu ve Broutin, 2018), yabancı dil ve bilişim teknolojileri yeterlik düzeylerinin geliştiği (Erdem vd., 2021), yapılan çalışmaların öğretmenlerin görünürlük düzeylerini olumlu yönde etkilediği (Akıncı, 2018), öğretmenlerin bu platformda

kendilerini değerli hissettikleri (Acar, 2021) ve öğretmenlerin yaratıcılık düzeylerinin arttığı (Başaran, vd., 2020) sonucuna ulaşılmıştır.

eTwinning Faaliyetinin Öğrencilere Etkisi

eTwinning faaliyetinin öğrenciler üzerine etkisi bu araştırmanın ikinci bulgusudur. Bu anlamda, eTwinning faaliyetinde yer alan öğrencilerin, derse katılım oranlarının arttığı (Akıncı, 2018), öğrencilerde merak duygusunun pekiştiği (Çavuş, Balçın ve Yılmaz, 2022), yabancı dil yeterliklerinin ve dijital becerilerin geliştiği (Bozdağ, 2017; Akıncı, 2018; Akıncı ve Sağ, 2019; Yılmaz, 2022), öğrencilerin öz güvenlerini arttığı (Başaran vd., 2020), kaynaştırma öğrencilerinin okula kabulünün kolaylaştığı (Fazlı, 2022), problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerinin geliştiği (Sarıkoc ve Ersoy, 2022), yapılan proje çalışmalarının dersleri daha keyifli hale getirdiği (Acar, 2021; Demir ve Kayaoğlu 2021; Gezgin ve Çabuk, 2021) ve öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği görülmüştür (Sarıkoc ve Ersoy, 2022). eTwinning sayesinde öğrenciler eğitim sürecini tribünden izlemek yerine, bu eğitimlere dahil olan aktif öğrenen durumuna gelmiştir (Erdem vd., 2021).

eTwinning Faaliyetinin Eğitim Ortamlarına Etkisi

Bu araştırmanın dördüncü bulgusu, eTwinning faaliyetinin sınıflara yansıyan etkisidir. eTwinning faaliyetinin eğitim öğretim sürecine zengin öğrenme araçları ve kaynakları sağlaması nedeniyle hem öğretmenler hem de öğrenciler için oldukça etkili bir araç olduğu sonucu ortaya çıkmıştır (Memişoğlu ve Broutin, 2018; Gözübüyük, 2021; Gezgin ve Çabuk, 2021; Acar, 2021; Yılmaz, 2022).

eTwinning Faaliyetinin Okullara Etkisi

Bu araştırmanın beşinci bulgusu faaliyetin okullara olan etkisidir. eTwinning faaliyetinde eTwinning okulları girişimiyle okulların kendilerini geliştirmesi, okul personelinin birlikte çalışması ve okulların e-güvenlik ve teknoloji kullanımında farkındalık kazanmış olması gerekmektedir (Ulutan, 2020; Yılmaz, 2022).

eTwinning Faaliyetinin Eğitim Sistemine Etkisi

Bu araştırmanın altıncı ve son bulgusu eTwinning faaliyetinin eğitim sistemine etkisidir. Yapılan incelemeler neticesinde, eTwinning faaliyetinin eğitimde fırsat eşitliği sağladığı görülmüştür (Avcı, 2021). Bu anlamda özellikle kaynaştırma öğrencilerinin eğitime kazandırılmasında ve üstün yetenekli çocukların değerlendirilmesinde eTwinning faaliyetinin önemli bir etkisi vardır (Demir ve Kayaoğlu, 2021; Fazlı, 2022; Çevik vd., 2021). Pandemi döneminde kapanmalar nedeniyle uzaktan eğitime geçilmesiyle eTwinning faaliyetinde yer alan öğretmenlerin bu süreçte hiç zorlanmadıkları ve uzaktan eğitim sürecini başarıyla yürüttükleri görülmüştür (Gözübüyük, 2021). eTwinning faaliyetinin diğer bir katkısı ise

yabancı dil ve bilişim teknolojileri kullanımını teşvik etmesidir. 44 ülkede yürütülen eTwinning faaliyetinin gerçek ortamda iletişim ve etkileşim gerektirmesi nedeniyle hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin yabancı dil becerilerini geliştirmesinde etkili bir araçtır (Acar, 2021; Memişoğlu ve Broutin, 2018; Demir ve Kayaoğlu 2021; Gezgin ve Çabuk, 2021). Bulgulardan yola çıkarak, bu faaliyetin aynı zamanda eğitimde teknoloji entegrasyonu açısından Türk eğitim sisteminde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir (Bozdağ, 2017; Akıncı, 2018; Yılmaz, 2022).

Sonuç

eTwinning faaliyeti öğretmenlerin öğrencileriyle birlikte diğer okullarla ulusal ya da uluslararası iş birliği yaptıkları, bu kapsamda müfredata uygun projeler üretebildikleri, güvenli ve teknoloji tabanlı bir ağıdır. Bu faaliyet içerisinde öğretmenlerin eğitim sistemine, kendilerine, akranlarına, öğrencilerine ve okullarına katkı sağlaması beklenmektedir. Dolayısıyla, eTwinning faaliyeti gibi ağ tabanlı ulusal ve uluslararası öğrenme ortamları ve bu ağlarda yapılan etkinlikler; medya okuryazarlığı, yabancı dil gelişimi, sosyal beceriler, teknoloji entegrasyonu, akran öğrenme, kapsayıcı eğitim, motivasyon, akademik başarı, problem çözme ve eleştirel düşünme gibi birçok alana hizmet etmektedir.

Görüldüğü üzere, bu çalışma sonucunda, eTwinning faaliyetinin öğrenciler, öğretmenler, okullar ve eğitim sistemi üzerine kayda değer birçok etkisi olduğu ve bu anlamda eğitimde değişim ve dönüşümde kilit bir rol oynadığı sonucuna ulaşmak mümkündür.

Öneriler

Yapılan bu çalışma sonucunda, eTwinning faaliyeti gibi sosyal öğrenme uygulamalarının yaygınlaştırılması ve eğitimde teknoloji entegrasyonu sürecinde gönüllü öğretmenlerin bu alanlardaki eğitimlerden faydalanması ve bu ağlara dahil olması gerektiği söylenebilir. Avrupa'nın en büyük okul ağı olan eTwinning faaliyeti, uluslararası teknoloji entegrasyonu kapsamında literatürde önemli bir yer teşkil etse de alan yazında bu konuda araştırılması gereken başka noktalar da vardır. Bunlar;

- 2009 yılında başlayan eTwinning faaliyetinde, projelerde yer alan öğrenciler bugün ne iş yapmaktadırlar? Kariyerlerinde eTwinning faaliyetinin bir etkisi var mıdır?
- Bakanlık bünyesinde yürütülen projelerin neredeyse tamamı belli bir süre sonra sona erdirilmesine rağmen, eTwinning faaliyetinin her geçen gün öğretmen, okul ve proje sayılarının artmasının nedenleri nelerdir?
- eTwinning faaliyetinin öğretmenlerin lisansüstü eğitim yapmalarına etkisi nedir?

- Gönüllülük esasına göre öğretmenlerin yer aldığı eTwinning faaliyeti, maaşla ödüllendirme ya da başarı belgesi ile ödüllendirme gibi bir sistem dahilinde yapılsaydı etkisi ne kadar değişirdi? Amatör bir çalışma olması neleri değiştirmektedir?
- 44 ülkenin yer aldığı uluslararası etkileşimli bir okul ağı olan eTwinning faaliyetine benzer ulusal düzeyde etkileşimli sosyal bir okul platformu Türkiye’de neden kurulamamaktadır?
- 44 ülkenin yer aldığı eTwinning faaliyetinde hem nicel istatistiklerde hem de nitel verilerde başta öğretmen, öğrenci, okul, kalite etiketi ve eTwinning okulu sayıları olmak üzere tüm istatistiki verilerde Türkiye’nin birinci sırada olmasının nedenleri nelerdir?

Araştırmacının Rolü

Araştırmacı, eTwinning faaliyetinin Türkiye’de başladığından beri bu faaliyetin içerisinde yer almakta ve 2015 yılından beri de Türkiye koordinatörü olarak çalışmaktadır. Sosyal ağlar, eğitimde teknoloji kullanımı, uygulama toplulukları, dijital öğrenme üzerine çalışmaktadır. Bu anlamda yüksek lisans tezini eğitimde teknoloji kullanımı üzerine yapmıştır. Doktora öğrencisi olarak çalışmalarında ise sosyal ağlarda öğretmen davranışı üzerine yapmayı planlamaktadır. Bu vesileyle bu konuda yapılan çalışmaları derleyip, alan yazında ortaya atılan bulguları göz önüne alarak yapılabilecek değişimler üzerine politikalar önermeyi ve geliştirmeyi planlamaktadır.

Araştırmanın Etik Yönü Araştırmanın etik yönü

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Bu araştırmanın etik kurul izni gerektirmeyen araştırmalardan olduğunu beyan ederim.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmada, sonuçları veya yorumları etkileyebilecek herhangi bir maddi veya diğer asli çıkar çatışması olmadığını beyan ederim.

Yazar Katkı Oranı

Çalışmanın tüm aşamaları yazar tarafından tasarlanmış ve hazırlanmıştır.

Kaynakça

Acar, P. (2021). Sınıf Öğretmenlerinin eTwinning ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Akıncı, B. (2018). eTwinning Proje Uygulamalarının Öğrencilerin Yabancı Dil Becerileri ile Öğretmenlik Meslekî Gelişimine Katkısı (Bir Eylem Araştırması), Yüksek Lisans Tezi Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akıncı, B., Sağ, R. (2019). The Contribution of eTwinning Project Practices On Students' English Learning Process, *Electronic Journal Of Education Sciences*, Volume: 8, Issue:16, DergiPark, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/910588>
- Avcı, F. (2021). Çevrimiçi bir öğrenme ortamı olarak etwinning platformuna ilişkin öğretmenlerin görüş veğerlendirmeleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 10 (1), <http://dx.doi.org/10.30703/cije.663472>
- Avrupa Birliği, (2005). eTwinning: A new initiative from the European Commission, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_05_8, (Erişim Tarihi 10: Temmuz 2022)
- Başaran, M., Kaya, Z., Akbaş, N., Yalçın, N. (2020). Proje Tabanlı Öğretim Sürecinde eTwinning Faaliyeti'nin Öğretmenlerin Meslekî Gelişimlerine Yansıması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 373-392, DergiPark, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1480605>
- Bozdağ, Ç. (2017). Almanya ve Türkiye'de okullarda teknoloji entegrasyonu, eTwinning örneği üzerine karşılaştırmalı bir inceleme. *Ege Eğitim Teknolojileri Dergisi*, 1(1), 42-64, DergiPark, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/322113>
- Bacigalupo, M., & Cachia, R. (2011). Teacher collaboration networks in 2025. What is the role of teacher networks for professional development in Europe. Publications Office of the European Union. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC67530/reqno_jrc67530_jrc67530_tn.pdf.pdf
- Cachia, R., Punie, Y. (2012). Teacher collaboration in the context of networked learning. Current eTwinning practices and future perspectives. 8th International Conference on Networked Learning. Lancaster University, 429-436.
- Carpenter, J., Tanner, S. (2013). Study of the impact of eTwinning on participating pupils, teachers and schools. A proposal to the European commission, Education for Change.
- Çavuş, R., Balçın, M. D., Yılmaz, M. M. (2021). Fen bilimleri öğretmenlerinin etwinning proje süreçlerindeki deneyimlerine yönelik görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 10(1), 246-272, <http://dx.doi.org/10.30703/cije.714843>
- Çevik, M., Barış, N., Şirin, M., Ortak Kılınç, Ö., Kaplan, Y., Atabey Özdemir, B., Yalçın, H., Şeref, G., Topal, S., & Delice, T. (2021). The effect of digital activities on the technology

- awareness and computational thinking skills of gifted students (eTwinning project example). *International Journal of Modern Education Studies*, 5(1), 205-244. Ijonmes, <https://ijonmes.net/index.php/ijonmes/article/view/99>
- Çetin, G. İ., Gündoğdu, K. (2022). eTwinning Proje Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt:21- Sayı:81, DergiPark, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1918086>
- Demir, E. ve Demir, M. (2021). Türkiye’de Öğretmenlerin Meslekî Gelişimi ve Eğitim Sistemine Etkileri, *VizeTek*, Cilt: 2, Sayı: 1, DergiPark. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1583643>
- Demir, N., Kayaoğlu, M. N. (2021). Multi-dimensional foreign language education: the case of an eTwinning project in Turkey, *Computer Assisted Language Learning*. <https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1871027>
- Erdem, G. E., Başar, F.B., Toktay, G., Yayğaz, İ.H. & Küçüksüleymanoğlu, R. (2021). eTwinning projelerinin öğretmenlerin dijital okuryazarlık becerilerine katkısı. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 7 (3), 204-219. DergiPark, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1654535>
- Fazlı, B. (2022). Kaynaştırma Öğrencilerinin eTwinning Projelerine Dahil Edilmesi: Bir Fenomenoloji Çalışması. *Babür*, 1:115-128, DergiPark. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2364838>
- Gezgin, S., Çabuk, G. M. (2021). eTwinning projelerinin uygulanması: Kurucu öğretmen perspektifleri, *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 5(2), 380-398. DergiPark.
- Gilleran, A., Kearney, C. (2014). Developing pupil competences through eTwinning, (Ed. Claire Morvan), Central Support Service of eTwinning- European Schoolnet.
- Gilleran, A. (2019). eTwinning in an era of change- Impact on teachers’ practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners, Central Support Service of eTwinning- European Schoolnet.
- Gözübüyük, H. (2021). eTwinning Kullanan ve Kullanmayan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Acil Uzaktan Eğitim Süreçlerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Greenhow, C., Askari, E. (2015). Learning and teaching with social network sites: A decade of research in K-12 related education. *Education and Information Technologies*.
- Hertz, B., Engelhardt, K. (2021). Implementing Personalised Support in Scalable Online Courses, (Ed. Patricia Wastiau), European Schoolnet.

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2008572>

- Kearney, C., Gras-Velázquez, A. (2015). eTwinning Ten Years On: Impact on teachers' practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners. Central Support Service of eTwinning- European Schoolnet.
- Kearney, C. (2016). Monitoring eTwinning Practice: A pilot activity guiding teachers' competence development, Central Support Service of eTwinning, European Schoolnet.
- Küçüktaşçı, M. (2022). Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin eTwinning Projelerine İlişkin Görüşleri, Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Licht, A., Pateraki, I., Scimeca, S. (2020). eTwinning Schools: towards a shared leadership approach- Quantitative and qualitative analysis of the eTwinning School practices. Central Support Service of eTwinning, European Schoolnet.
- MEB, (2022). Adım Adım eTwinning, MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, ISBN: 978-975-11-6391-2.
- MEB, (2021). eTwinning Tanıtım Kitapçığı, MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, ISBN: 978-975-11-6390-5.
- Memişoğlu, B., Broutin, T. M. S. (2018). FATİH Projesi Bileşenlerinin eTwinning Projesine Entegrasyonu, Uluslararası Necatibey Eğitim ve Sosyal Bilimler Araştırma Kongresi.
- Papadakis, S. (2016). Creativity and innovation in European education. Ten years eTwinning. Past, present and the future. *International Journal of Technology Enhanced Learning*, 8(3-4), 279-296.
https://www.researchgate.net/publication/310744349_Creativity_and_innovation_in_European_education_10_years_eTwinning_Past_present_and_the_future
- Paz-Albo, J., & Hervás, A. (2017). The eTwinning experience: Beyond school classrooms. In L. Gómez, A. López, & I. Candel (Eds.). ICERI2017 Proceedings (pp. 8848-8851). IATED Academy. <https://dx.doi.org/10.21125/iceri.2017.2445>
- Sarıkoç, Z., Ersoy, H. (2022). Tasarım Odaklı Düşünme Yaklaşımıyla STEM Uygulamaları: SPAM eTwinning Projesi Örneği, Fen, Matematik, *Girişimcilik ve Teknoloji Eğitimi Dergisi*, 5(2),98-122.
https://www.researchgate.net/publication/310744349_Creativity_and_innovation_in_Euro

---

pean_education_10_years_eTwinning_Past_present_and_the_future

- Ulutan, E. (2020). Türkiye eTwinning Faaliyeti Sosyal Ağ Analizi; eTwinning Okulu Örnekleme, MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.
- Wastiau P., Crawley, C., Gilleran, A. (2012). Pupils in eTwinning Case studies on pupil participation, Central Support Service for eTwinning (CSS), European Schoolnet.
- Yılmaz, F. & Yılmaz S. A. (2012). Çok kültürlülük Projesi: eTwinning Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl-4 S.8, DergiPark, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1716220>
- Yılmaz, R. (2022). eTwinning Okullarında Yapılan Çalışmaların Okul Kültürüne Katkısı (Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.